

2022/2188(INI)

7.9.2023.

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za vanjske poslove i Odboru za međunarodnu trgovinu

o Izvješću o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i
Ujedinjene Kraljevine
(2022/2188(INI))

Izvjestitelj za mišljenje (*): Laurence Farreng

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za vanjske poslove i Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrste sljedeće prijedloge:

- A. budući da kulturni i kreativni sektori nisu uključeni u Sporazum o trgovini i suradnji;
- B. budući da se u Sporazumu o trgovini i suradnji pojam „obrazovanje” spominje samo u pogledu kibernetičke sigurnosti i potrebe za obrazovanjem građana o povezanim izazovima;
- C. budući da je sloboda kretanja temeljna europska vrijednost i jedna od temeljnih sloboda sadržanih u europskim Ugovorima; budući da se građani Ujedinjene Kraljevine i građani EU-a od Brexita više ne mogu slobodno kretati između Ujedinjene Kraljevine i EU-a; budući da građani EU-a mogu boraviti u Ujedinjenoj Kraljevini bez vize do šest mjeseci godišnje i da građani Ujedinjene Kraljevine mogu boraviti u EU-u do 90 dana unutar razdoblja od 180 dana;
- D. budući da je Ujedinjena Kraljevina jednostrano odlučila da neće sudjelovati u programu Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027., koji obuhvaća sektore obrazovanja, mladih i sporta; budući da institucije Ujedinjene Kraljevine i dalje mogu sudjelovati u programu Erasmus Mundus i aktivnostima Jean Monnet;
- E. budući da Erasmus+ nije samo program mobilnosti, već i moćan alat za razmjenu znanja, poticanje akademske suradnje, podupiranje razvoja pojedinaca, stvaranje snažnih i trajnih veza te promicanje razumijevanja među ljudima različitog kulturnog podrijetla, institucijama i njihovim članovima, kao i među nizom dionika te njihovim organizacijama i mrežama, čime se doprinosi razvoju politika i praksi;
- F. budući da je Ujedinjena Kraljevina odlučila da neće sudjelovati u programu Obzor Europa za razdoblje 2021. – 2027., koji obuhvaća istraživanja i inovacije; budući da Sporazum o trgovini i suradnji ostavlja otvorenom mogućnost da Ujedinjena Kraljevina sudjeluje u programu Obzor Europa;
- G. budući da je do referenduma o Brexitu Ujedinjena Kraljevina bila jedno od najpopularnijih odredišta za sudionike programa Erasmus+;
- H. budući da zemlje koje nisu članice EU-a mogu sudjelovati u programu Erasmus+ i Europskim snagama solidarnosti kao pridružene zemlje;
- I. budući da zbog Brexita građani EU-a koji se školuju u Ujedinjenoj Kraljevini više nemaju pravo plaćati isti iznos školarina kao i britanski državljani, već moraju plaćati više međunarodne školarine, zbog čega je većini školovanje u Ujedinjenoj Kraljevini postalo preskupo i čime su posebno pogođeni mladi iz socijalno ugroženih skupina;
- J. budući da je Brexit ozbiljno utjecao na razmjene mladih i školske razmjene; budući da je istraživanje koje su provele organizacije koje predstavljaju turističku industriju pokazalo da je broj učenika i studenata koje su u Ujedinjenu Kraljevinu poslali europski

subjekti koji organiziraju školska putovanja i druga obrazovna, kulturna ili sportska grupna putovanja 2022. bio 83 % manji nego 2019., posljednje godine prije pandemije bolesti COVID-19 prije stupanja na snagu Sporazuma o trgovini i suradnji¹;

- K. budući da je Ujedinjena Kraljevina odlučila da neće sudjelovati u programu Europskih snaga solidarnosti za razdoblje 2021. – 2027., koji obuhvaća volontiranje i angažman mladih;
- L. budući da je Ujedinjena Kraljevina odlučila da neće sudjelovati u programu Kreativna Europa za razdoblje 2021. – 2027., koji obuhvaća kulturne i kreativne sektore;
- M. budući da je gotovo svaki drugi projekt u okviru programa Kreativna Europa u programskom razdoblju 2014. – 2020. imao barem jednog britanskog partnera²;
- N. budući da je sloboda kretanja koristila svim segmentima kulturnih i kreativnih sektora, uključujući audiovizualni sektor, festivale, poduzeća za organiziranje turneja, glazbene sastave, orkestre te plesne i kazališne trupe, kako iz EU-a tako i iz Ujedinjene Kraljevine;
- O. budući da je Ujedinjena Kraljevina i dalje stranka Europske konvencije o prekograničnoj televiziji, a audiovizualna djela podrijetlom iz Ujedinjene Kraljevine smatraju se „europskim djelima” za potrebe Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama³ u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (n) i stavkom 3.; budući da je Ujedinjena Kraljevina provodila Direktivu o audiovizualnim medijskim uslugama tijekom prijelaznog razdoblja jer je to zakonodavstvo bilo obuhvaćeno područjem primjene zadržanog prava EU-a;
- P. budući da se u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji primjenjuje kulturna iznimka, njegovim područjem primjene nisu obuhvaćene audiovizualne usluge;
- Q. budući da je Windsorskim okvirom ostvaren važan korak prema poboljšanju odnosa između Ujedinjene Kraljevine i EU-a te da je njime stvorena podloga za istraživanje mogućnosti za daljnju suradnju;
- R. budući da Ujedinjena Kraljevina i EU dijele mnoge iste vrijednosti u području kulture i obrazovanja, posebno slobode akademske zajednice i slobode umjetnosti;
- S. budući da je rat u Ukrajini pokazao da je Ujedinjena Kraljevina i dalje snažno povezana s EU-om jasnim povijesnim, geografskim i kulturnim vezama;

Opće napomene

¹ Dom lordova – Odbor za europske poslove, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23](#), (Budući odnosi Ujedinjene Kraljevine i EU-a – četvrto izvješće saziva 2022. – 2023.), 29. travnja 2023.

² Zastupnički dom – Odbor za digitalne medije, kulturu, medije i sport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017–19](#) (Mogući utjecaj Brexita na kreativne sektore, turizam i jedinstveno digitalno tržište, drugo izvješće saziva 2017. – 2019.), 25. siječnja 2018.

³ [Direktiva 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga \(Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama\)](#) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.)

1. duboko žali zbog jednostrane političke odluke vlade Ujedinjene Kraljevine da ne sudjeluje u programima Erasmus+, Kreativna Europa i Europske snage solidarnosti, unatoč otvorenosti koju je pokazao pregovarački tim EU-a; uvjeren je da su takvom odlukom svi na gubitku te da će zbog nje pojedinci i organizacije u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini biti uskraćeni za neprocjenjive prilike koje pružaju projekti razmjene i suradnje;
2. napominje da brojni dionici u području obrazovanja, kulture i mladih, kako u EU-u tako i u Ujedinjenoj Kraljevini, pozivaju da se Ujedinjena Kraljevina još jednom uključi u programe Erasmus+, Kreativna Europa, Europske snage solidarnosti i Obzor Europa; poziva na to da se to pitanje riješi u različitim političkim kontekstima i da se istraže praktična, posrednička rješenja kako bi se ublažio takav gubitak prilika; ističe da bi, ako Ujedinjena Kraljevina želi ponovno sudjelovati u programima EU-a, njezin financijski doprinos trebao biti pravedan i osigurati uključivost i raznolikost sudionika u programima;
3. svjestan je toga da je povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a dovelo do prekomjerne birokracije; sa zabrinutošću primjećuje pojavu nesigurnosti i poteškoća za učenike i studente, nastavnike, umjetnike i kulturne djelatnike koji su voljni učiti, poučavati, nastupati i raditi u Ujedinjenoj Kraljevini, a posebno nedostatak dostupnih informacija o administrativnim zahtjevima i dosad nezabilježeno administrativno opterećenje za konzulate i uprave Ujedinjene Kraljevine i država članica;
4. sa zadovoljstvom primjećuje da brojne institucije i organizacije EU-a i Ujedinjene Kraljevine za obrazovanje, mlade i kulturu i dalje održavaju odnose na bilateralnoj osnovi unatoč nedostatku financijskih sredstava i povećanom administrativnom opterećenju i preprekama; zabrinut je zbog toga što si sve organizacije možda neće moći priuštiti dodatne ljudske resurse potrebne za uspostavljanje ili održavanje tih veza;

Obrazovanje

5. ističe znatne koristi programa Erasmus+ ne samo za studente u okviru visokog obrazovanja, učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, odrasle osobe koje se školuju i mlade već i za nastavnike, akademsku zajednicu, istraživače, administrativno osoblje te općenito za obrazovne institucije i društvo u cjelini, koje se ne mogu mjeriti veličinom njegova proračuna;
6. žali zbog uske primjene pristupa „vrijednost za novac” koji je vlada Ujedinjene Kraljevine usvojila u pogledu programa Erasmus+, kojim se zanemaruju brojne koristi u pogledu razmjene znanja i prenosivih vještina za studente, nastavnike i administrativno osoblje, doprinos programa raznolikosti na fakultetima i u obrazovnim ustanovama, bolje međusobno razumijevanje, suzbijanje predrasuda i diskriminacije, prilike koje se pružaju studentima i nastavnicima iz Ujedinjene Kraljevine da upoznaju kolege iz drugih dijelova Europe, doprinos širenju vidika, pružanje boljih prilika za sudionike te poboljšanje njihove zapošljivosti;

7. pozdravlja izjavu ministra za Europu Lea Dochertyja da je sudjelovanje u programu Erasmus+ bilo „vrlo korisno” za Ujedinjenu Kraljevinu⁴;
8. napominje da su u vrijeme referenduma o EU-u 2016. čak 5 % studenata u Ujedinjenoj Kraljevini činili građani EU-a iz ostalih 27 država članica⁵, što ih čini važnim dijelom ukupnog broja stranih studenata u Ujedinjenoj Kraljevini;
9. napominje da su neki projekti u okviru programa Erasmus+ iz programskog razdoblja 2014. – 2020., u kojima su sudjelovale organizacije iz Ujedinjene Kraljevine, u svibnju 2023. još uvijek bili u tijeku, zbog čega je bilo teško potpuno procijeniti puni učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz programa Erasmus+;
10. prima na znanje da je vlada Ujedinjene Kraljevine uspostavila program Turing; međutim, žali zbog toga što taj program obuhvaća samo mobilnost domaćih studenata prema inozemstvu i ne obuhvaća sektore mladih i sporta⁶; napominje da se program Turing, u kojem se primjenjuje pristup vlade Ujedinjene Kraljevine „vrijednost za novac”, stoga ne može smatrati jednakovrijednom zamjenom za Erasmus+; ističe važnost mobilnosti osoblja koja trenutačno nije obuhvaćena programom Turing;
11. uviđa da su dionici iz Ujedinjene Kraljevine izrazili zabrinutost u pogledu funkcioniranja programa Turing u usporedbi s programom Erasmus+ , djelomično zbog nepostojanja mehanizama za potporu mobilnosti osoblja, ograničenog financiranja razmjena koje nisu sveučilišne i potrebe za ponovnim podnošenjem ponuda za financiranje na godišnjoj osnovi⁷;
12. pozdravlja novu mogućnost da korisnici programa Erasmus+ za mobilnost namijene 20 % bespovratnih sredstava za međunarodnu mobilnost u zemlju koja nije jedna od 33 zemlje sudionice programa Erasmus+; napominje, međutim, da se taj dio ne može u cijelosti dodijeliti jednoj određenoj partnerskoj zemlji i da se njime očito ne zamjenjuju propuštene prilike koje proizlaze iz povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz programa Erasmus+;
13. pozdravlja činjenicu da je velška vlada uspostavila program Taith koji obuhvaća i dolaznu i odlaznu mobilnost; napominje da taj program, kao ni program Turing, ne obuhvaća sportski sektor, ali pruža potporu mobilnosti sportskih timova;
14. pozdravlja trenutačni rad škotske vlade na uspostavi sličnog programa kojim bi se obuhvatila i dolazna i odlazna mobilnost; poziva škotsku vladu da razmisli o tome da svojim programom obuhvati ista područja obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta kao i Erasmus+;
15. pozdravlja odluku irske vlade da financira mobilnost u okviru programa Erasmus+ za studente sa sveučilišta u Sjevernoj Irskoj, bez obzira na njihovo državljanstvo, na način

⁴ Dom lordova – Odbor za europske poslove, [Corrected oral evidence: The future UK-EU relationship](#) (Ispravak saslušanja: budućnost odnosa EU-a i Ujedinjene Kraljevine), 7. ožujka 2023.

⁵ Corbett, A. i Hantrais, L., *Higher education and research in the Brexit policy process* (Visoko obrazovanje i istraživanje u kontekstu politike Brexita), 2023.

⁶ Vlada Ujedinjene Kraljevine, [internetske stranice programa Turing](#).

⁷ Dom lordova – Odbor za europske poslove, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23](#), (Budući odnosi Ujedinjene Kraljevine i EU-a – četvrto izvješće saziva 2022. – 2023.), 29. travnja 2023.

da ih tijekom trajanja razmjene upiše na irska sveučilišta; prima na znanje da irska vlada trenutačno radi na razvoju sličnog programa za učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;

16. zabrinut je zbog znatnog pada broja studenata iz EU-a koji studiraju na sveučilištima u Ujedinjenoj Kraljevini; taj se broj u slučaju studenata prve godine od razdoblja 2020. – 2021. do razdoblja 2021. – 2022. smanjio za čak 50 %, što nije bio slučaj i za broj studenata iz drugih regija⁸; naglašava da je ta situacija jasno povezana s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz programa Erasmus+, ukidanjem pravila o jednakom postupanju za školarine i stipendije za studente iz EU-a te s poteškoćama u dobivanju studentskih viza; napominje da su europski studenti doprinijeli raznolikosti u širokom rasponu predmeta, dok su međunarodni studenti izvan EU-a uglavnom koncentrirani na određena tematska područja kao što su inženjerstvo i poduzetništvo; napominje da sveučilišta u Ujedinjenoj Kraljevini primaju sve veći broj stranih studenata, posebno iz Indije i Kine^{9 10}, što doprinosi njihovoj financijskoj stabilnosti;
17. Napominje da se mnoga sveučilišta u Ujedinjenoj Kraljevini mogu smatrati najboljima na svijetu¹¹; napominje da je završetak projekata suradnje između tih sveučilišta i sveučilišta u EU-u štetan za istraživačku i akademsku izvrsnost u Europi;
18. napominje da su 11 sveučilišta u Ujedinjenoj Kraljevini partneri u savezima u okviru inicijative Europska sveučilišta; žali zbog toga što će njihovo sudjelovanje završiti istekom saveza prve generacije (kraj 2024.); prima na znanje da je sveučilištima u Ujedinjenoj Kraljevini dopušteno da budu dio saveza u okviru inicijative Europska sveučilišta, ali da više ne mogu biti uključena u upravljačku strukturu, čime de facto postaju partneri drugog reda; potiče njihovo kontinuirano partnerstvo u okviru inicijative Europska sveučilišta;
19. napominje da su za svako pojedinačno od brojnih partnerstava koja su sveučilišta iz Ujedinjene Kraljevine imala sa sveučilištima iz EU-a u okviru programa Erasmus+ potrebni ponovni pregovori na bilateralnoj razini, što predstavlja rizik od toga da će neka manja sveučilišta biti isključena;
20. izražava zabrinutost zbog negativnog utjecaja trenutačne situacije na pitanja povezana s europskim suverenitetom jer se sve europske zemlje, bez obzira na to pripadaju li bloku EU-a ili ne, moraju moći natjecati, posebno s Kinom i SAD-om, u strateškim područjima kao što su industrijske inovacije, digitalizacija, rješenja u području čiste energije i svemirski kapaciteti; napominje da je u tom pogledu ključna istraživačka suradnja među sveučilištima u Europi, posebno u područjima znanosti i inovacija;
21. ističe da Sporazum o trgovini i suradnji omogućuje Ujedinjenoj Kraljevini da sudjeluje u programu Obzor Europa; podsjeća da su obrazovanje i istraživanja sastavni dijelovi akademske suradnje i da su sinergije između programa Obzor Europa i programa

⁸ Agencija za statistiku o visokom obrazovanju (HESA), [Chart 6 - First year non-UK domiciled students by domicile 2006/07 to 2021/22](#) (Dijagram 6. – Studenti prve godine koji nisu iz Ujedinjene Kraljevine, prema regiji podrijetla od 2006. – 2007. do 2021. – 2022.), 2023.

⁹HESA, [Where do HE students come from?](#) (Odakle su studenti ustanova za visoko obrazovanje?), 2023.

¹⁰ [Izješće Odbora za obavještajnu djelatnost i sigurnost Parlamenta Ujedinjene Kraljevine o Kini.](#)

¹¹ *The Times Higher Education World University Rankings 2023* (Ljestvica svjetskih sveučilišta za 2023.)

Erasmus+ ključna dimenzija nove generacije tih programa za razdoblje 2021. – 2027.; potiče da se programi Erasmus+ i Obzor Europa smatraju jedinstvenim paketom programa;

22. ističe da su sve zainteresirane susjedne zemlje i zemlje istomišljenice, uključujući Ujedinjenu Kraljevinu, dobrodošle da se pridruže programu Erasmus+ i tako doprinesu europskim obrazovnim sustavima; žali zbog toga što Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u inicijativama i mjerama osmišljenima u cilju uspostave istinskog europskog prostora obrazovanja do 2025., što će dodatno oslabiti suradnju;
23. podsjeća na to se Direktiva 2005/36/EZ¹² o priznavanju stručnih kvalifikacija više ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i žali što u Sporazum o trgovini i suradnji nisu uključene odredbe kojima bi se omogućilo uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija; potiče Ujedinjenu Kraljevinu i Komisiju da nastave dijalog s ciljem uspostave djelotvornog okvira za uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija; ponavlja da je uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija korisno i za Ujedinjenu Kraljevinu i za EU;
24. ističe da Ujedinjena Kraljevina i dalje sudjeluje u Europskom prostoru visokog obrazovanja („Bolonjski proces”); potiče Ujedinjenu Kraljevinu, Komisiju i države članice da nastave raditi na potpunom uzajamnom priznavanju akademskih kvalifikacija;

Kultura

25. podsjeća na važnost kulturnih sektora i industrija u Ujedinjenoj Kraljevini, koje su 2021. gospodarstvu Ujedinjene Kraljevine doprinijele sa 109 milijardi GBP (što čini čak 5,6 % gospodarstva Ujedinjene Kraljevine), pri čemu je svako jedanaesto radno mjesto upravo u kreativnom gospodarstvu¹³; napominje da se kulturni sektori i industrije smatraju središnjim elementom „meke sile” i šireg globalnog utjecaja Ujedinjene Kraljevine¹⁴; ističe inherentnu vrijednost kulture, kojom se promiče obogaćivanje društava i zbližava ljude;
26. ističe da se 96 % britanskih umjetnika protivilo povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz EU-a¹⁵;
27. duboko žali zbog toga što u Sporazumu o trgovini i suradnji ne postoje odredbe povezane s kulturom te kulturnim i kreativnim sektorima, što za umjetnike iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine te za cijeli kulturni sektor de facto znači da se provodi „Brexit bez dogovora” ;
28. napominje da program Kreativna Europa nije zamijenjen nikakvim drugim programom

¹² [Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija](#) (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

¹³ Creative Industries Federation, [Brexit Report: The impact of leaving the EU on the UK's arts, creative industries and cultural education - and what should be done](#) (Izvješće o Brexitu: utjecaj povlačenja iz EU-a na umjetnost, kreativne sektore i kulturno obrazovanje Ujedinjene Kraljevine – i što se treba poduzeti), 2016.

¹⁴ Zastupnički dom – Odbor za digitalne medije, kulturu, medije i sport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017–19](#) (Mogući utjecaj Brexita na kreativne sektore, turizam i jedinstveno digitalno tržište, drugo izvješće saziva 2017. – 2019.), 25. siječnja 2018.

¹⁵ *Creative Industries Federation*, op. cit.

posvećenim kulturi kako bi se pružila potpora umjetnicima u Ujedinjenoj Kraljevini;

29. potiče jačanje suradnje između umjetnika i drugih stručnjaka iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama, kao i na zaštitu njihovih radničkih prava; napominje da su brojne kulturne organizacije iz Ujedinjene Kraljevine nakon Brexita i dalje povezane preko partnerstava s europskim kulturnim mrežama, strukovnim udrugama i trgovinskim savezima; izražava zabrinutost zbog toga što je srednjoročna održivost tih odnosa u velikoj opasnosti te što će se povećati negativni učinci povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz programa Kreativna Europa;
30. zabrinut je zbog prekomjerne birokracije uzrokovane povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz EU-a za umjetnike iz Ujedinjene Kraljevine koji žele nastupati u EU-u i europske umjetnike koji žele nastupati u Ujedinjenoj Kraljevini, što je vidljivo iz administrativnih prepreka koje proizlaze iz primjene propisa CITES-a za umjetnike koji putuju s glazbenim instrumentima koji sadrže materijale koji potječu od zaštićenih vrsta; poziva na uspostavu namjenskih mehanizama za olakšavanje mobilnosti umjetnika i smanjenje njihova birokratskog opterećenja;
31. napominje da mnoštvo migracijskih pravila, uključujući različite sustave viza i radnih dozvola u svakoj od država članica EU-a, kao i pravila o carini i PDV-u za trgovinu robom, pravila o kabotaži i prekograničnoj trgovini za specijalizirane prijevoznike koji prevoze robu i scenske rekvizite između Ujedinjene Kraljevine i EU-a, znači da je novim i neovisnim umjetnicima iz Ujedinjene Kraljevine teže i skuplje nastupati u EU-u ili sudjelovati na europskim festivalima; napominje da se sa sličnim problemima susreću i umjetnici iz EU-a kada nastupaju u Ujedinjenoj Kraljevini; naglašava da je pojednostavnjenje viznog i radnog režima u interesu kulturnog i kreativnog sektora u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini te potiče obje strane da rade na postizanju sporazuma; smatra da bi ti vizni i radni režimi trebali biti dio budućeg okvira EU-a za umjetnike i kulturne djelatnike;
33. prima na znanje zabrinutost koju su izrazili neki britanski dionici iz kulturnog sektora u vezi s budućim regulatornim okruženjem za kulturne i medijske usluge u Ujedinjenoj Kraljevini i u vezi s ukidanjem pravne stečevine Unije u tom području politike;
34. žali zbog toga što se broj građana EU-a koji rade u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama u Ujedinjenoj Kraljevini smanjio nakon Brexita¹⁶;

Mladi

35. žali zbog toga što u Sporazumu o trgovini i suradnji ne postoje odredbe koje se odnose na mlade, razmjenu mladih i povezane projekte, dijalog s mladima i volontiranje;
36. naglašava važnost međunarodnih projekata za mlade i volontiranja, kojima se mladima omogućuje da prošire svoje vidike, a istovremeno stvara želja za otkrivanjem drugih kultura, što donosi cjeloživotne koristi;

¹⁶ Zbirka kulturnih politika, Ured za nacionalnu statistiku Ujedinjene Kraljevine.

37. zabrinut je zbog toga što se gotovo nijedan projekt za mlade koji se prethodno financirao u okviru programa Erasmus+ ili Europskih snaga solidarnosti koji uključuje djecu školske dobi sada ne financira iz programa Turing vlade Ujedinjene Kraljevine;
38. sa žaljenjem primjećuje da među organizacijama civilnog društva Ujedinjene Kraljevine odabranima za sudjelovanje u forumu civilnog društva o Sporazumu o trgovini i suradnji nisu zastupljene i organizacije koje izričito predstavljaju mlade;
39. napominje da su školska putovanja i mobilnost mladih otežani zbog novih migracijskih pravila i činjenice da škole moraju plaćati vizu za svakog učenika; stoga traži od vlade Ujedinjene Kraljevine i država članica da uspostave program grupnih putovanja za mlade za osobe mlađe od 18 godina;
40. konstatira da je „au pair” industrija teško pogođena Brexitom i novim pravilima Ujedinjene Kraljevine o imigraciji^{17, 18}; žali zbog toga što osobe iz EU-a koje rade u svojstvu „au pair” radnika ne mogu dobiti vizu u okviru programa za mobilnost mladih kao što je slučaj s osobama koje obavljaju iste poslove i dolaze iz odabranih zemalja izvan EU-a¹⁹; ističe da se time propuštaju prilike za stjecanje vještina te kulturnu i jezičnu razmjenu za djecu iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine;
41. ističe da se sve zainteresirane susjedne zemlje i zemlje istomišljenice, uključujući Ujedinjenu Kraljevinu, mogu pridružiti programu Europskih snaga solidarnosti, kojim se potiču mogućnosti volontiranja i suradnje među mladima diljem Europe;

Sport

42. žali zbog toga što u Sporazumu o trgovini i suradnji ne postoje odredbe povezane s izgradnjom kapaciteta lokalnih i profesionalnih organizacija, partnerstvima i razmjenama u području sporta i e-sportova, što negativno utječe na sportski sektor i u EU-u i u Ujedinjenoj Kraljevini;
43. napominje da se sportski sektor Ujedinjene Kraljevine više ne oslanja na presudu Suda Europske unije u predmetu Bosman od 15. prosinca 1995.²⁰, kojom je omogućeno slobodno kretanje igrača i sportaša unutar EU-a; sa zabrinutošću napominje da ta situacija negativno utječe na sudjelovanje sportaša iz EU-a u ekipama iz Ujedinjene Kraljevine ili profesionalnim natjecanjima u toj zemlji zbog mogućeg ograničavanja njihova broja; zabrinut je da bi to moglo biti štetno za funkcioniranje sustava transfera, kao i za sportaše iz EU-a i klubove u EU-u koji se oslanjaju na sredstva koja proizlaze iz ugovora o transferu;
44. ističe da je od Brexita sportašima u EU-u potrebna radna dozvola za igranje u Ujedinjenoj Kraljevini, kao što je to prije bio slučaj samo za sportaše izvan EU-a, čime

¹⁷ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-02/uk-government-killed-au-pair-industry-leaving-british-parents-desperate>.

¹⁸ Internetske stranice Vlade Ujedinjene Kraljevine „Employing someone to work in your home” (Zapošljavanje osobe koja će raditi u vašem domu) <https://www.gov.uk/au-pairs-employment-law/au-pairs>.

¹⁹ Internetske stranice Vlade Ujedinjene Kraljevine „Youth Mobility Scheme visa” (Viza u okviru programa za mobilnost mladih) <https://www.gov.uk/youth-mobility/eligibility>.

²⁰ Presuda Suda Europske unije od 15. prosinca 1995., C-415/93 – Union royale belge des sociétés de football association asbl / Bosman i dr., ECLI:EU:C:1995:463.

je onemogućena njihova konkurentnost s druge strane kanala La Manche; naglašava važnost bolje suradnje između carinskih tijela iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine u tom pogledu;

45. napominje da sportaši iz Ujedinjene Kraljevine sada podliježu schengenskim pravilima, što može dovesti do poteškoća u slučaju natjecanja koja se održavaju u različitim europskim zemljama u kratkom vremenskom roku;
46. napominje da program Turing koji zamjenjuje program Erasmus+ nema komponentu posvećenu sportu, čime se stvara praznina u pogledu projekata sportske suradnje; zabrinut je da će to biti štetno za sportove na lokalnoj razini.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Članak 58. – Postupak u zajedničkom odboru Datum objave na plenarnoj sjednici	15.12.2022
Datum usvajanja	7.9.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 28 –: 2 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Chiara Gemma, Marcel Kolaja, Alessandro Panza
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Clara Aguilera, Vilija Blinkevičiūtė, Delara Burkhardt, Margarita de la Pisa Carrión, Angel Dzhambazki, Niclas Herbst

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

28	+
ECR	Angel Dzhambazki, Chiara Gemma, Margarita de la Pisa Carrión
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Niclas Herbst, Michaela Šojdrotová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Clara Aguilera, Vilija Blinkevičiūtė, Delara Burkhardt, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matic
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner

2	-
ID	Christine Anderson, Catherine Griset

1	0
ID	Alessandro Panza

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani